

Bijlage 5 – Reactiematrix Roden

Definitie participatie

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Niet betrekken, maar betrokkenheid	Betrekken hebben we gewijzigd in betrokkenheid.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving.”
Wat is leefomgeving? Wonen, werken recreëren	Er is een extra paragraaf toegevoegd over wannéér er geparticipeerd gaat worden. Hierbij is ook aangegeven wat bedoeld wordt met leefomgeving. Dit wordt hier aangegeven om te voorkomen dat de definitie te lang wordt.	Paragraaf 2.4 “Wanneer participatie?”
Goed: Weinig moeilijke woorden	De definitie is op enkele punten aangepast i.v.m. de overige input. Geprobeerd is om de woorden zo simpel mogelijk te houden.	-
Goed: Bewoners worden gehoord/mening geven	Dit staat nog steeds in de definitie, dan wel de omschrijving van succesvolle participatie.	-
Nee is ook een antwoord, mits argumentatie erbij.	Dit stond al in de paragraaf over het terugkoppelen na een participatietraject. Dit is nu ook expliciet opgenomen in het hoofdstuk van de participatievisie, bij de definitie van participatie.	“Dit meedenken en meedoen kan binnen de vooraf aangegeven kaders.” “Participatie is dan ook niet hetzelfde als draagvlak. Bij het ophalen van meningen zal altijd een afweging gemaakt moeten worden. Ook meedoen kan alleen binnen bepaalde kaders. Uiteindelijk is het de bedoeling dat, zelfs als niet iedereen het eens is met het resultaat, er wel begrepen wordt hoe we tot het resultaat zijn gekomen.”
Tekst is compleet	Er zijn op basis van andere input enkele toevoegingen gedaan. De hoofdlijn is wel hetzelfde gebleven.	-
Definitie is gesloten vanuit de gemeente	Dat komt omdat dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld	-

	<p>uitvoering wil geven aan participatie. De manier waarop we om willen gaan met initiatieven vanuit de samenleving zullen we apart vast gaan leggen.</p>	
<p>Wordt gemist: uitvragen en doorvragen</p>	<p>Uitvragen en doorvragen is wat ons betreft onderdeel van 'meningen ophalen'. Uitvragen en doorvragen is nu nog wel expliciet toegevoegd aan de paragraaf over 'Houding & Gedrag'.</p>	<p>"Voorop staat het belang van luisteren: naar elkaar, maar vooral naar de inhoud en argumenten. Het is daarom belangrijk om bij elkaar uit te vragen en door te vragen."</p>
<p>"Leefomgeving" is te beperkt. Ook beleid...</p>	<p>Beleid gaat uiteindelijk óók over de leefomgeving. In de definitie hebben we leefomgeving laten staan, maar verderop in het hoofdstuk participatievisie wordt extra uitgelegd wat bedoeld wordt met leefomgeving.</p>	<p>"Hierbij wordt leefomgeving in de breedste zin van het woord bedoeld. De leefomgeving is het stukje Noordenveld waarin mensen leven, wonen, werken, reizen en recreëren. Dit heeft fysieke onderdelen, zoals woningen en wegen, maar ook sociale, zoals sportvoorzieningen of ouderenhulp."</p>
<p>"Raadplegen" eruit.</p>	<p>Om de definitie te versimpelen, is er voor gekozen om het woord raadplegen uit de definitie te laten.</p>	<p>"Meedenken is het ophalen en meewegen van hun meningen over onderwerpen die van invloed zijn op hen."</p>
<p>Te lang</p>	<p>We willen graag voorkomen dat er misverstanden ontstaan over wat participatie precies inhoudt. Daarom hebben we wel voor een uitgebreide definitie gekozen. Uiteraard hoeft in de communicatie niet altijd de volledige definitie genoemd te worden, dan kan bijvoorbeeld 'meedenken en meedoen' voldoende zijn.</p>	<p>-</p>
<p>Bewoners geen onderdeel van de besluitvorming, wel van het proces</p>	<p>Besluitvorming gewijzigd in besluitvormingsproces.</p>	<p>"Meedoen is ze ook onderdeel laten zijn van het besluitvormingsproces en/of de uitvoering."</p>
<p>Verduidelijk "leefomgeving"</p>	<p>Er is een extra paragraaf toegevoegd over wannéér er geparticipeerd gaat worden. Hierbij is ook aangegeven wat bedoeld wordt met leefomgeving. Dit wordt hier</p>	<p>"Hierbij wordt leefomgeving in de breedste zin van het woord bedoeld. De leefomgeving is het stukje Noordenveld waarin mensen leven, wonen, werken,</p>

	aangegeven om te voorkomen dat de definitie te lang wordt.	reizen en recreëren. Dit heeft fysieke onderdelen, zoals woningen en wegen, maar ook sociale, zoals sportvoorzieningen of ouderenhulp.”
Stop bij eerste punt.	Voor een simpele definitie zou dat inderdaad volstaan. Het is alleen zo dat we willen voorkomen dat er misverstanden ontstaan over wat het nou precies inhoudt. Daarom hebben we ervoor gekozen om de overige zinnen wel te laten staan. Uiteraard hoeft in de communicatie niet altijd de volledige definitie genoemd te worden, maar kan 'meedenken en meedoen' voldoende zijn.	-
Geen valse beloftes/verwachtingsmanagement	Geen valse beloftes en verwachtingsmanagement gaat meer over de uitvoering van participatie dan de definitie ervan. Door het beleid heen wordt al continu aandacht besteed aan het belang van verwachtingsmanagement en het stellen van duidelijke kaders.	-
Participeren is het uitnodigen van inwoners om hun verantwoordelijkheid te nemen en in te vullen.	In de definitie hebben we 'het betrekken van inwoners' veranderd in 'de betrokkenheid van inwoners' om meer de eigen verantwoordelijk van inwoners te benadrukken. Toch zijn we van mening dat het ook onze taak als gemeente is om inwoners te betrekken bij wat we doen. Participatie gaat namelijk niet enkel om verantwoordelijkheid nemen en invullen. Participatie is ook om aansluiting te zoeken op de praktijk.	-
Suggestie voor aangepaste definitie: “Participeren gaat over het betrekken van inwoners: ze denken mee en doen mee.	Deze suggestie is grotendeels overgenomen. Op andere punten is de	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze

Meedenken is het ophalen van hun mening over onderwerpen die van invloed zijn op hen. Meedoen is inwoners onderdeel laten zijn van de besluitvorming en/of uitvoering.	definitie weer verder uitgebreid in verband met andere gegeven suggesties. In de communicatie zal het uiteindelijk gaan om de essentie: meedenken en meedoen.	denken mee en doen mee. Meedenken is het ophalen en meewegen van hun meningen over onderwerpen die van invloed zijn op hen. Meedoen is ze ook onderdeel laten zijn van het besluitvormingsproces en/of de uitvoering. Dit meedenken en meedoen kan binnen de vooraf aangegeven kaders.”
--	---	---

Spelregels participatie

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Ik mis de communicatie naar alle inwoners (echte participatie, verantwoording)	Verantwoording over besluiten ligt uiteindelijk in het besluitvormingsproces bij het College van Burgemeester & Wethouders en/of de Gemeenteraad. Per project zal gekozen worden wie de doelgroep is. Dat zal niet altijd álle inwoners zijn. In het beleid is nu wel expliciet opgenomen dat resultaten met een breder publiek gedeeld moeten worden.	“Deel de resultaten en het eindverslag niet alleen met de deelnemers, maar ook breder. Er zijn mensen die om diverse redenen niet gekozen hebben om deel te nemen aan het traject, maar toch geïnteresseerd zijn in de uitkomst.”
(6) in begrijpelijk Nederlands	De formulering is aangepast zodat het makkelijker te begrijpen is.	“De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken.”
Communicatie is ook verwachtingsmanagement	Dat klopt helemaal. Daarom wordt er in spelregel 5 expliciet aandacht besteed aan het communiceren over kaders, beïnvloedingsruimte en rolverdeling.	-
Wie is ‘we’?	In de meeste gevallen werd met ‘we’ de gemeente bedoeld. De spelregels zijn nu zo aangepast dat er geen ‘we’ meer in staat.	Spelregels: “We” naar “De gemeente”
SMART maken	Helaas is dat als het om participatie gaat bijna niet te doen. ‘Zo vroeg mogelijk’ is	-

	bijvoorbeeld in het ene proces anders dan in het andere proces.	
Vindbaarheid	Dit gaat niet alleen om de spelregels, maar om alle communicatie/informatie omtrent een project. Er zal gekeken moeten worden hoe we dit beter kunnen faciliteren.	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'
Initiatiefnemer: ook die heeft spelregels.	Dat komt omdat dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. Voor initiatiefnemers zal een aparte handreiking ontwikkeld worden. Deze zal uiteraard wel in lijn zijn met het beleid zoals dat voor de gemeente geldt.	"In dit document leest u hoe de gemeente Noordenveld tegen participatie aan kijkt en daar uitvoering aan wil geven. Het gaat om initiatieven (denk aan projecten of nieuw beleid) die vanuit de gemeente zelf komen. In dit stuk leest u niet hoe de gemeente Noordenveld om wil gaan met ideeën en initiatieven vanuit de samenleving. Voor deze initiatiefnemers wordt een aparte handreiking ontwikkeld. Deze handreiking zal wel gebaseerd zijn op het gedachtegoed van dit beleid."
Communicatie/Hoe bereik je de groep?	Dit gaat met name over de <i>uitvoering</i> van de spelregels. Hierin is in paragraaf 5.8 'Uitvoeren' aandacht aan besteed, onder het kopje 'Deelnemers uitnodigen'.	-
Verantwoording hoort bij de raad	Afhankelijk van wie verantwoordelijk is voor het besluit, hoort de verantwoording bij het College van Burgemeester en Wethouders of de Gemeenteraad. Zie hoofdstuk 3 'Rolverdeling'.	-
'we' > andere zinsopbouw Gemeente / Initiatiefnemer(s)	In de meeste gevallen werd met 'we' de gemeente bedoeld. De spelregels zijn nu zo aangepast dat er geen 'we' meer in staat. Dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. Voor initiatiefnemers zal een aparte handreiking ontwikkeld worden. Deze zal uiteraard wel in lijn zijn	Spelregels: "We" naar "De gemeente" Inleiding: "In dit document leest u hoe de gemeente Noordenveld tegen participatie aan kijkt en daar uitvoering aan wil geven. Het gaat om initiatieven (denk aan projecten of nieuw beleid) die vanuit de gemeente zelf komen. In dit stuk leest u niet hoe de gemeente Noordenveld om wil

	met het beleid zoals dat voor de gemeente geldt.	gaan met ideeën en initiatieven vanuit de samenleving. Voor deze initiatiefnemers wordt een aparte handreiking ontwikkeld. Deze handreiking zal wel gebaseerd zijn op het gedachtegoed van dit beleid.”
Goed dat ze er zijn!	De spelregels zijn op basis van de input enigszins gewijzigd, maar nog steeds een essentieel onderdeel van het beleid.	-
Goed: omschrijft cultuur	De spelregels zijn op basis van de input enigszins gewijzigd. Daarnaast staat er in het beleid een aparte paragraaf over ‘Houding & Gedrag’.	-
Goed: 5 + 9	Deze spelregels zijn iets uitgebreid op basis van de input van anderen. Wat er in stond staat er wel nog steeds in.	-
Regels goed, maar gaat om houding en gedrag!	In het beleid is een aparte paragraaf dat gaat over Houding en Gedrag (zie hoofdstuk 5 ‘Participatieplan opstellen & uitvoeren’).	-
Goed: Zo vroeg mogelijk betrekken	Dit staat nog steeds in de spelregels.	-
Ik mis alle inwoners “abstract”	Het zal per participatietraject verschillen welke mensen uitgenodigd moeten worden. Dit is afhankelijk van bijvoorbeeld het onderwerp en de procesfase. Dit kan daarom niet in concretere termen opgenomen worden.	-
Slecht: Borging/handhaving van de spelregels	De spelregels zijn straks beleid. Dat betekent dat deze straks in principe gewoon nageleefd moeten worden. De gemeenteraad gebruikt de spelregels o.a. om de participatietrajecten te beoordelen. In het beleid is nu een extra uitleg opgenomen over de status van de spelregels en de rol van de gemeenteraad in de handhaving ervan.	“De spelregels hebben geen formele status. Uiteindelijk gaat participatie om samenwerken waarbij wederzijds vertrouwen van belang is. De gemeente mag ervan uit gaan dat inwoners belanghebbenden op een constructieve wijze bij willen dragen. Andersom mag ervan uit gegaan worden dat de gemeente integer handelt. Desondanks kan er door inwoners altijd teruggevallen worden op de

		gemeenteraad. Het is de taak van de gemeenteraad om de lokale overheid te controleren. Zij zullen in hun beoordeling van besluiten dus ook rekeninghouden met het naleven van de spelregels.”
Wie zijn belanghebbend en wie selecteert?	Bij het opzetten van het participatieplan wordt onderzocht welke belanghebbenden er zijn in het project. Dit is stap 5 ('Wie zijn de deelnemers?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'. Aangezien dit beleid gaat over de participatietrajecten van de gemeente, is het ook de gemeente die bepaalt wie de belanghebbenden zijn. Aan de hand van de opgehaalde input is nu wel aan het beleid toegevoegd dat belangenorganisaties kunnen ondersteunen in het in kaart brengen van de verschillende belanghebbenden.	“Belangenverenigingen kunnen een goede rol spelen in het in kaart brengen van de belanghebbenden. Nodig ze dus ook vooral uit om hierin mee te denken.”

Contact met de gemeente

Gewenste communicatievormen/-middelen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Sociale media	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Huis-aan-huis	Wij begrijpen dat dit misschien wel de meest effectieve manier is om inwoners te bereiken. Helaas is het i.v.m. de ambtelijke capaciteit niet mogelijk om dit voor ieder individueel traject te doen. Het zal dus per keer bekeken moeten worden of dit haalbaar is.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
“Persoonlijke” brief	Wij begrijpen dat dit misschien wel de meest effectieve manier is om inwoners te bereiken. Helaas is het i.v.m. de ambtelijke	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'

	capaciteit niet mogelijk om dit voor ieder individueel traject te doen. Het zal dus per keer bekeken moeten worden of dit haalbaar is.	
Communicatiekanaal voor bewoners	Dit is een interessante, vernieuwende suggestie. Er zal gekeken moeten worden of dit haalbaar is voor de gemeente.	Opgenomen in de lijst 'Nader te overwegen suggesties'
Vindbaar op gemeentesite	Dit gaat niet alleen om participatie, maar om alle communicatie/informatie omtrent een project. Er zal gekeken moeten worden hoe we dit beter kunnen faciliteren.	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'
Face-to-face	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als informatiebijeenkomsten
Actief opzoeken, persoonlijk contact	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als informatiebijeenkomsten Stap 8 'deelnemers uitnodigen': "Zorg dat het duidelijk is waar deelnemers en belanghebbenden terecht kunnen voor vragen. Het is fijn als ze bijvoorbeeld weten waar ze naartoe kunnen bellen als ze extra toelichting nodig hebben."
QR-code op locatie met informatie	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Buurtwerker/Wijkagent	We erkennen dat de gemeente niet elke groep inwoners altijd even goed weet te bereiken. Verschillende ketenpartners zoals buurtwerkers of wijkagenten kunnen hier mogelijk in ondersteunen.	"Maak bij het uitnodigen ook gebruik van het netwerk van de gemeente. Vraag bijvoorbeeld aan belangenverenigingen of maatschappelijke organisaties om de uitnodiging in hun netwerk te verspreiden. Op deze manier bereik je mogelijk mensen die de gemeente niet (meer) bereikt."
RTV Zulthe	RTV Zulthe is een publieke omroep. Zij mogen zelf bepalen wat zij wel of niet delen. Het is wel mogelijk om vaker een	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als persbericht

	persbericht te delen over projecten. Hierin kan dan ook een uitnodiging opgenomen worden voor het participatietraject. Het is wel zo dat, ook dan, RTV Zulthe zelf kan bepalen of zij dit willen plaatsen of niet.	
Fysieke nieuwsbrief	Wij begrijpen dat dit misschien wel de meest effectieve manier is om inwoners te bereiken. Helaas is het i.v.m. de ambtelijke capaciteit niet mogelijk om dit voor ieder individueel traject te doen. Het zal dus per keer bekeken moeten worden of dit haalbaar is.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Eén centraal aanspreekpunt	Het is begrijpelijk dat hier behoefte aan is. Daarom is hier nu ook extra aandacht aan besteed in het beleid.	"Zorg dat het duidelijk is waar deelnemers en belanghebbenden terecht kunnen voor vragen. Het is fijn als ze bijvoorbeeld weten waar ze naartoe kunnen bellen als ze extra toelichting nodig hebben."

Informatievoorziening

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Geen verrassingen voor bewoners	Door belanghebbenden zo vroeg mogelijk te betrekken en van tevoren een participatieplan op te stellen is het de bedoeling om verrassingen zo veel mogelijk te beperken. Helaas is niet alles te voorspellen. Dat betekent dat ook de gemeente soms voor verrassingen staat. Op dat moment zal de gemeente hier open en transparant over moeten zijn. Evenals dat dit duidelijk gecommuniceerd moet worden. Transparantie en communicatie zijn dan ook twee specifieke aandachtspunten in het beleid. Daarnaast is in de spelregels opgenomen dat belanghebbenden zo vroeg mogelijk betrokken moeten worden (nummer 3) en	-

	dat de gemeente alle belangrijke informatie moet delen (nummer 6).	
Duidelijke en directe antwoorden (niet wollig)	Het is zeer begrijpelijk dat hier behoefte aan is. Dit is nu dan ook expliciet opgenomen in het beleid.	Stap 8 'informatievoorziening': "Wees ook duidelijk en direct in de beantwoording. Op deze manier weet iedereen waar ze aan toe zijn."
Tijdige informatie	In de spelregels staat opgenomen dat belanghebbenden zo vroeg mogelijk betrokken moeten worden (nummer 3) en dat zij alle benodigde informatie moeten hebben en begrijpen om een goede afweging te kunnen maken (nummer 6).	-
Eenduidig antwoord	Het is zeer begrijpelijk dat hier behoefte aan is. Dit is nu dan ook expliciet opgenomen in het beleid.	Stap 8 'informatievoorziening': "Wees ook duidelijk en direct in de beantwoording. Op deze manier weet iedereen waar ze aan toe zijn."
Voortgangscorrespondentie	Sommige participatietrajecten en projecten kunnen erg lang duren. Daarom is het belangrijk om belanghebbenden op de hoogte te houden van de voortgang. Hier is op twee manieren aandacht aan besteed in het beleid. In spelregel nummer 7 staat dat de gemeente moet zorgen voor regelmatige terugkoppeling (ook wanneer er geen ontwikkelingen zijn). Dit is nogmaals benoemd in het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren', stap 8 'uitvoeren'.	-
Alle informatie beschikbaar	In het beleid is transparantie opgenomen als een van drie aandachtspunten. Hierbij wordt benoemd dat informatie openbaar en volledig moet zijn. Daarnaast is in spelregel nummer 6 benoemd dat de gemeente ervoor moet zorgen dat alle benodigde informatie beschikbaar en te begrijpen is.	-

Alléén redactie toegestaan.	Het is onduidelijk wat hiermee bedoeld wordt.	-
Wie, wat, waar, wanneer, waarom?	Met (grote) projecten kan er soms veel onduidelijk zijn. In het beleid is opgenomen dat er expliciet aandacht moet zijn voor de informatievoorziening. Dit is stap 7 'Welke informatie hebben deelnemers nodig?' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.	-
Cultuur veranderen	Een essentieel onderdeel van participatie is houding en gedrag. Dit is dan ook een aparte sectie in het beleid. In 2024 zal de gemeente aan de slag gaan met het implementeren van het beleid. Het doel hiervan is het creëren van een participatieve cultuur waarin communicatie en samenwerking centraal staan.	Hoofdstuk 5 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' - 'Houding en gedrag'
Welke ruimte is er nog?	Dit zal per traject verschillen. Daarom zal hier van tevoren duidelijk over gecommuniceerd moeten worden. Dit is opgenomen in spelregel 5, en stap 7 'Welke informatie hebben deelnemers nodig?'.	-

Verbeteren betrokkenheid

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Bewoners het gevoel geven dat het ook in hun belang is.	Het is belangrijk dat van tevoren een participatiedoel geformuleerd wordt en hier duidelijk over gecommuniceerd wordt. Daarnaast wordt in het beleid onder het kopje 'Deelnemers uitnodigen' aangegeven dat het belangrijk is om uit te gaan van het perspectief van de deelnemer: waarom zouden zij wel of niet deel willen nemen?	-
Op tijd aankondigen en herhalen.	Tijdigheid is een onderwerp dat vrij veel terug komt in het beleid. Een van de spelregels is dat belanghebbenden zo vroeg	-

	<p>mogelijk in het proces betrokken moeten worden. Daarnaast moet de gemeente ervoor zorgen dat deelnemers alle benodigde informatie hebben en begrijpen.</p>	
<p>Inloop spreekuren in de wijk. Meer zichtbaarheid.</p>	<p>Wij begrijpen dat dit een goede manier is om inwoners te bereiken. Helaas is het i.v.m. de ambtelijke capaciteit niet mogelijk om dit voor ieder individueel traject te doen. Het zal dus per keer bekeken moeten worden of dit haalbaar is.</p>	<p>Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'</p>
<p>Inloop spreekuren: van wie, voor wie, door wie?</p>	<p>Wij begrijpen dat dit een goede manier is om inwoners te bereiken. Helaas is het i.v.m. de ambtelijke capaciteit niet mogelijk om dit voor ieder individueel traject te doen. Het zal dus per keer bekeken moeten worden of dit haalbaar is.</p>	<p>Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'</p>
<p>Overzicht van contactmogelijkheden met de gemeente</p>	<p>Dit zou goed kunnen helpen met de vindbaarheid en informatievoorziening. We zullen moeten onderzoeken hoe we zo'n overzicht het beste kunnen faciliteren.</p>	<p>Opgenomen in de lijst 'Nader te overwegen suggesties'</p>
<p>Onderzoek doelgroep in breedste zin (gebruikers)</p>	<p>Het identificeren van de groep belanghebbenden is een aparte stap in het opstellen van het participatieplan (stap 5). Hierbij werd al benoemd dat er veel verschillende belanghebbenden kunnen zijn. Dit is nu explicieter gemaakt.</p>	<p>"Niet alle belanghebbenden wonen in Noordenveld. Sommige werken er, anderen reizen er doorheen. In de bijlage is een uitgebreidere lijst te vinden met belangrijke doelgroepen in Noordenveld. Let wel: deze lijst is ter inspiratie en niet volledig."</p>
<p>Nu geformuleerd als: gemeente heeft plan, inwoners haken aan. Draai dit om!</p>	<p>Dat komt omdat dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. De manier waarop we om willen gaan met initiatieven vanuit de samenleving zullen we apart vast gaan leggen.</p>	<p>-</p>
<p>Zie inwoners met wensen/ideeën niet als bedreiging, maar als kans.</p>	<p>Dat is zeker de intentie achter participatie. Dit wordt nu ook expliciet benoemd in de paragraaf over het belang van participatie.</p>	<p>2.2 Belang van participatie: "Participatie biedt kansen. Kansen om tegemoet te komen aan de belangen en</p>

		wensen van inwoners. Kansen om samen tot een oplossing te komen. Kansen voor inwoners om een <u>actieve</u> inwoner te zijn en verantwoordelijkheid te dragen voor hun leefomgeving.”
Goed met netwerkpartners afstemmen.	Netwerkpartners kunnen een ondersteunende rol hebben in het verbreden van het bereik van de gemeente. Dit hebben we op twee manieren meegenomen in het beleid. Netwerkpartners kunnen zowel meedenken in de doelgroepen als het uitnodigen ervan.	Stap 5 – Wie zijn de deelnemers? “Belangenverenigingen kunnen een goede rol spelen in het in kaart brengen van de belanghebbenden. Nodig ze dus ook vooral uit om hierin mee te denken.” Stap 8 – Uitvoeren: “Maak bij het uitnodigen ook gebruik van het netwerk van de gemeente. Vraag bijvoorbeeld aan belangenverenigingen of maatschappelijke organisaties om de uitnodiging in hun netwerk te verspreiden. Op deze manier bereik je mogelijk mensen die de gemeente niet (meer) bereikt.”
Plaatselijke bekendheid van ambtenaren.	We kunnen ons voorstellen dat de plaatselijke bekendheid van ambtenaren ervoor zorgt dat belanghebbenden zich beter begrepen en serieus genomen voelen. Dit is dan ook opgenomen in de paragraaf over houding en gedrag.	“Deze eigenschappen kunnen aangevuld worden door gedrag. Leer de omgeving en mensen kennen. Het is makkelijker samenwerken wanneer je het idee hebt dat iemand je begrijpt.”
Doe wat je zegt en zeg wat je doet.	Dit is essentieel om het vertrouwen tussen inwoner en gemeente te versterken. Dit is nu expliciet opgenomen in de paragraaf over houding en gedrag.	“Tot slot: zeg wat je doet, en doe wat je zegt. Dit versterkt het vertrouwen dat zo belangrijk is voor goede participatie.”

Organiseren van participatie

Belangrijke doelgroepen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Wijkbelangen/Dorpsbelangen	-	Opgenomen in de lijst ‘Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen’

Doelgroep dat wel/geen belang heeft bij specifiek project (jeugd, ouderen, hengelsport, voetbalvereniging, etc.)	Het is van belang dat er per project gekeken gaat worden wat de diverse belangen zijn en welke doelgroepen daar aan hangen. Op basis hiervan kan een passend participatietraject opgericht worden.	-
In- en aanwonenden bij ruimtelijk project	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Ondernemers	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Buurtwerkers (WiN)	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Voor- en tegenstanders	Participatie hoort georganiseerd te worden voor alle belanghebbenden. Daarnaast is het van belang dat participatietrajecten zo representatief mogelijk zijn. Daarvoor is het belangrijk om zowel voor- als tegenstanders aan tafel te hebben.	"Men is snel geneigd om na te denken over de negatieve impact die een project mogelijk kan hebben. Zorg dat je ook de groep in kaart hebt die baat heeft bij het desbetreffende project."
COA/Vluchtelingenwerk	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Opbouw van de bevolking (demografisch)	In spelregel 4 is opgenomen dat de gemeente zich actief in moet zetten om een zo divers mogelijke groep inwoners te betrekken. Dat gaat dan o.a. over de demografische kenmerken van inwoners.	-
Langjarig/Lange termijn visie	Het is niet geheel duidelijk wat hiermee bedoeld wordt. Bij het in kaart brengen van de belanghebbenden zal in ieder geval ook nagedacht moeten worden over de 'toekomstige' belanghebbenden. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe bewoners van een wijk.	-
Mensen die hier wel werken, maar niet wonen	Het klopt dat niet alle belanghebbenden ook inwoners zijn. Dit wordt nu benoemd in het stap 5 'Wie zijn de deelnemers?' van het	"Niet alle belanghebbenden wonen in Noordenveld. Sommige werken er, anderen reizen er doorheen. In de bijlage is een uitgebreidere lijst te vinden met belangrijke

	hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.	doelgroepen in Noordenveld. Let wel: deze lijst is ter inspiratie en niet volledig."
Door-gangers (toeristen)	Het klopt dat niet alle belanghebbenden ook inwoners zijn. Dit wordt nu benoemd in het stap 5 'Wie zijn de deelnemers?' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.	"Niet alle belanghebbenden wonen in Noordenveld. Sommige werken er, anderen reizen er doorheen. In de bijlage is een uitgebreidere lijst te vinden met belangrijke doelgroepen in Noordenveld. Let wel: deze lijst is ter inspiratie en niet volledig." Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Nuts/infra/hulpdiensten	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
De witte jassen	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Wat zijn nou de onderwerpen?	Het verschilt per project in hoeverre het wenselijk is om participatie te organiseren. Evenals de doelgroep voor het participatietraject per project verschilt. Dit is uitgelegd in de paragraaf 'Wanneer participatie'.	Paragraaf 2.4 'Wanneer participatie?'

Werkvormen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Projecten vanaf bepaalde omvang altijd breed en integraal oppakken → Meekoppelkansen	Dit is een terechte opmerking, maar gaat over de manier waarop de gemeente projecten in het algemeen aanpakt, niet zozeer het participatietraject. Dit kan daarom niet vastgelegd worden in het participatiebeleid. Dat gezegd hebbende wordt dit vaak ook al wel gedaan (zeker bij woningbouwprojecten).	-
"Mutual gains"	Uiteindelijk is het de bedoeling dat zowel belanghebbenden als de gemeente als organisatie baat hebben bij de participatie.	"Participatie vinden we in Noordenveld belangrijk. Dat geldt zowel voor de gemeentelijke organisatie als de Noordenveldse samenleving. Participatie

	Dit wordt gereflecteerd in de paragraaf 'Belang van participatie'.	biedt kansen. Kansen om tegemoet te komen aan de belangen en wensen van inwoners. Kansen om samen tot een oplossing te komen. Kansen voor inwoners om een <u>actieve</u> inwoner te zijn en verantwoordelijkheid te dragen voor hun leefomgeving. Daarnaast zorgt participatie voor betere besluiten. De diverse belangen worden beter in kaart gebracht. De uitkomst sluit beter aan bij de praktijk. Het kan <i>mogelijk</i> zelfs leiden tot meer draagvlak."
Diep democracy → Mitigatie negatieve effecten	Diep democracy gaat over inclusieve besluitvorming. Er wordt daarbij extra aandacht besteed aan meningen die vaak onderbelicht zijn. Hier wordt binnen het beleid op verschillende manieren rekening mee gehouden. Spelregel 4 schrijft voor dat de gemeente zich actief inzet om een diverse groep inwoners te betrekken. Daarnaast worden er velen suggesties gegeven om trajecten representatiever en toegankelijker te maken in het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.	-
Kampvuur gesprekken	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Op locatie gesprek voeren (Wijk in, geen zaaltjes)	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Via kinderen/maatjes (ambassadeurs)	Op dit moment heeft de gemeente al een Kinderadviesraad. Daarnaast worden er op de basisscholen lessen gegeven over democratie. Kinderen zijn ook opgenomen als expliciete doelgroep in het beleid.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Niet diep democracy → Niemand vergeten?	Diep democracy gaat over inclusieve besluitvorming. Er wordt daarbij extra	-

	<p>aandacht besteed aan meningen die vaak onderbelicht zijn. Hier wordt binnen het beleid op verschillende manieren rekening mee gehouden.</p> <p>Spelregel 4 schrijft voor dat de gemeente zich actief inzet om een diverse groep inwoners te betrekken. Daarnaast worden er velen suggesties gegeven om trajecten representatiever en toegankelijker te maken in het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.</p>	
--	--	--

Waarom zouden mensen niet participeren?

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Laag geletterd	<p>Hier wordt in de spelregels expliciet aandacht aan besteed: "De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken."</p> <p>Daarnaast worden er in het gehele beleid veel suggesties gedaan hoe trajecten toegankelijker gemaakt kunnen worden. Dan gaat het ook om mensen die het bijvoorbeeld moeilijk vinden om teksten tot zich te nemen.</p>	<p>"Zorg dat de informatie begrijpelijk is voor alle deelnemers. Er is veel behoefte aan gebruik van beelden en visualisaties. Dit maakt informatie makkelijker te begrijpen ongeacht je taalniveau. Presenteer het besluitvormingsproces bijvoorbeeld in de vorm van een tijdlijn en plaats een pijl op de plek waar het project nu staat. Gebruik zo veel mogelijk "Jip- en Janneke-taal" en houd het kort en bondig."</p>
Nieuwkomers	<p>Hier wordt in de spelregels expliciet aandacht aan besteed: "De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken."</p> <p>Daarnaast worden er in het gehele beleid veel suggesties gedaan hoe trajecten toegankelijker gemaakt kunnen worden.</p>	<p>Stap 7 – Welke informatie hebben deelnemers nodig?</p> <p>"Sommigen zullen wat extra ondersteuning nodig hebben om de informatie überhaupt tot zich te kunnen nemen. Wanneer je met vluchtelingen werkt, kan een tolk bijvoorbeeld wenselijk zijn."</p>

	Dan gaat het ook om mensen die de Nederlandse taal niet beheersen.	
Geen mail/computer	Dit is nu ook expliciet opgenomen in het beleid. Dit is waarom het belangrijk is om in te zetten op verschillende communicatiekanalen en werkvormen.	“Maak gebruik van verschillende kanalen voor het uitnodigen en de informatievoorziening. Niet iedereen leest de krant, bezit een computer of heeft een mailadres.”
Geen vertrouwen, luisteren niet	Door goed te participeren hopen we dit weer wat terug te kunnen winnen. Het belang van luisteren is opgenomen in de sectie ‘Houding & gedrag’.	“Voorop staat het belang van luisteren: naar elkaar, maar vooral naar de inhoud en argumenten. Het is daarom belangrijk om bij elkaar uit te vragen en door te vragen.”
“Is toch al besloten”	Door goed te participeren hopen we het vertrouwen terug te winnen dat dit zeker niet het geval is. In participatieplannen wordt straks vastgelegd waar wel en niet over geparticipeerd kan worden. Daarnaast staat er in het beleid nu een paragraaf over wanneer er geparticipeerd moet worden. In deze paragraaf wordt expliciet benoemd dat er zo vroeg mogelijk geparticipeerd moet worden.	“Over participatie moet al nagedacht worden wanneer het besluit genomen is dat er iets aan een “probleem” gedaan moet worden. Bijvoorbeeld: we willen iets doen aan het woningtekort. Zo voorkom je dat er al gekozen is voor een specifieke oplossingsrichting. In elke daarop volgende fase van het project wordt dan weer opnieuw een traject opgestart: beeldvorming, beleidsvorming, besluitvorming, uitvoering, evaluatie.”
Eerdere teleurstellingen	Door goed te participeren hopen we het vertrouwen weer iets terug te kunnen winnen. Door van tevoren heldere participatieplannen op te stellen kunnen aan de voorkant ook beter de verwachtingen gemanaged worden, en hopelijk teleurstellingen voorkomen worden.	-
Ver van mijn bed show	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de reden waarom iemand er belang bij zou hebben om te participeren.	-
Geen behoefte aan	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de reden waarom iemand er misschien wél behoefte aan zou hebben.	-

	Wanneer iemand er echt geen behoefte aan heeft, hoeven ze uiteraard niet te participeren.	
Kleine gemeenschap is niet meer	Participeren gaat uiteindelijk om het uit kunnen oefenen van invloed op de eigen leefomgeving. Dit kan ook wanneer er geen kleine gemeenschap is, maar het maakt het inderdaad wel moeilijker. Het met elkaar in gesprek gaan over verschillende belangen kan mensen ook juist weer dichterbij elkaar brengen.	-
Te "druk"	Door in te zetten op verschillende werkvormen wordt geprobeerd om tegemoet te komen aan verschillende mensen hun behoefte qua tijdsinzet.	-
24/7 al op aan staan	Door in te zetten op verschillende werkvormen wordt geprobeerd om tegemoet te komen aan verschillende mensen hun behoefte qua tijdsinzet.	-
Anderstaligen	Hier wordt in de spelregels expliciet aandacht aan besteed: "De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken." Daarnaast worden er in het gehele beleid veel suggesties gedaan hoe trajecten toegankelijker gemaakt kunnen worden. Dan gaat het ook om mensen die de Nederlandse taal niet beheersen.	Stap 7 – Welke informatie hebben deelnemers nodig? "Sommigen zullen wat extra ondersteuning nodig hebben om de informatie überhaupt tot zich te kunnen nemen. Wanneer je met vluchtelingen werkt, kan een tolk bijvoorbeeld wenselijk zijn."
Eenzamen	Door in te zetten op verschillende werkvormen en verschillende communicatiekanalen proberen we een zo divers en breed mogelijke groep te bereiken.	-

Geen krant	Dit signaal is bekend en hier wordt aan gewerkt. De krant is een belangrijk communicatiekanaal, maar bij het uitnodigen van deelnemers zetten we expliciet in op verschillende communicatiekanalen om een zo groot mogelijke groep te bereiken.	-
------------	---	---